

A Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnökének 1/2021. (III. 7.) utasítása

a hang- és videó kapcsolat folyamatos fenntartására alkalmas távközlési eszköz útján megtehető eljárási cselekményekkel összefüggő részletes eljárási szabályokról

A veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 29. §-a (12) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következő utasítást adom ki:

Általános rendelkezések

1. § (1) A jelen utasítás a Korm. r. 1. §-a szerinti szigorított védekezés (a továbbiakban: szigorított védekezés) idejére – a közjegyzői jogszolgáltatás lehetőségeihez képest történő folyamatosságának fenntartása, valamint az ügyfelek, a közjegyzők és alkalmazottjaik egészségének védelme érdekében – a Korm. r. 29. §-a szerint hang- és videó kapcsolat folyamatos fenntartására alkalmas távközlési eszköz útján megtehető eljárási cselekményekkel összefüggő részletes eljárási szabályokat állapítja meg.

(2) Nem lehet távközlési eszköz útján teljesíteni a felolvasási és tájékoztatási kötelezettséget, és ezért jelen utasítás nem alkalmazható a végintézkedés közokiratba foglalása során.

(3) Nem lehet távközlési eszköz útján teljesíteni a felolvasási és tájékoztatási kötelezettséget, és ezért jelen utasítás nem alkalmazható az olyan közjegyzői okirat készítése során, melynek készítéséhez a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjtv.) alapján segédszemély közreműködése szükséges.

(4) Az ügyfél a Kjtv. 146/A. §-ának (1) bekezdése szerinti esküokmányának a Kjtv. 146/A. §-ának (2) bekezdése szerinti felolvasását távközlési eszköz útján nem teljesítheti, ezért jelen utasítás nem alkalmazható az esküokmány esküt tevő általi felolvasására.

2. § A jelen utasítás alkalmazásában:

a) eskü: az eskü és a fogadalom;

b) felolvasási kötelezettség: a Kjtv. alapján a közjegyzőt terhelő, a közjegyzői okiraatra, valamint záradéki tanúsítvány készítése esetén a záradékolni kért okiraatra vonatkozó felolvasási kötelezettség;

c) közjegyző: a közjegyző és a közjegyzőhelyettes, a d) pont alkalmazásában a közjegyző;

d) közjegyző alkalmazottja: a közjegyzővel, illetve – közjegyzői iroda keretében működő közjegyző esetén – a közjegyzői irodával munkaviszonyban, illetve foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló közjegyzőhelyettes, közjegyzőjelölt, közjegyzői irodai ügyintéző és egyéb ügyviteli alkalmazott;

e) közjegyzői okirat: a Kjtv. 111. §-ának (1) bekezdése szerinti – papíralapú, illetve elektronikus – ügyleti okirat és ténytanúsító okirat, a végintézkedést tartalmazó közjegyzői okirat és a záradéki tanúsítvány kivételével;

f) MOKK: a Magyar Országos Közjegyzői Kamara;

g) tájékoztatási kötelezettség: a közjegyzőt a közjegyzői okirat elkészítésével összefüggésben – ideértve záradéki tanúsítvány készítése során a záradékolni kért okirattal összefüggésben – jogszabály alapján terhelő tájékoztatási és esetleges megmagyarázási kötelezettség;

h) távközlési eszköz: olyan hang- és videó kapcsolat kölcsönös és folyamatos fenntartására elviekben alkalmas eszköz, alkalmazás, megoldás, illetve ezek kombinációja, mely lehetővé teszi, hogy az azt használó minden személy a használat közben egymás arcát folyamatosan láthassa és egymás hangját folyamatosan hallhassa (például: video telefonhívás, egyéb videokonferencia alkalmazás, Zoom, Leaf, FaceTime, Microsoft Teams, Jitsi) – azzal, hogy a hang- és videó kapcsolat kölcsönös és folyamatos fenntartására való alkalmasságot nem érinti a kapcsolat konkrét esetben történő időleges megszakadása;

i) területi kamara: a közjegyző székhelye szerint illetékes területi közjegyzői kamara;

j) ügyfél: a fél, képviselő útján történő eljárás esetén a fél képviselője;

j) záradéki tanúsítvány készítése: aláírás vagy kézjegy valódiságának tanúsítása, valamint a külföldi eljárás céljára tett peren kívüli eskü vagy fogadalom tételének tanúsítása.

3. § (1) A közjegyzői díjszabásról szóló 22/2018. (VIII. 23.) IM rendelet alkalmazása során az eljárás akkor nem minősül a közjegyző hivatali helyiségén kívül lefolytatottnak, ha:

a) a közjegyzői okirat aláírására (5. §),

b) záradéki tanúsítvány készítése esetén

ba) a záradékolni kért okiratnak az ügyfél általi, a közjegyző előtt történő aláírására,

bb) a nem a közjegyző előtt aláírt záradékolni kért okiraton lévő aláírásnak az ügyfél általi sajátjaként történő közjegyző előtti elismerésére,

bc) a külföldi eljárás céljára tett peren kívüli eskü vagy fogadalom tételének tanúsítása során a ba), illetve bb) alpontban foglaltakon túl az eskü tételére

a közjegyző hivatali helyiségében kerül sor.

(2) A közjegyzői díjszabásról szóló 22/2018. (VIII. 23.) IM rendelet alkalmazása során a közjegyző hivatali helyiségének minősül a hivatali helyiséget magában foglaló ingatlan (társasház-ingatlan esetén a társasház) egész területe, ideértve az épületen kívüli részeket is, valamint az ingatlannal közvetlenül határos közterületi ingatlan (közút, közpark stb.) területe is.

A felolvasási kötelezettség és a tájékoztatási kötelezettség teljesítése

4. § A felolvasási kötelezettség és a tájékoztatási kötelezettség távközlési eszköz útján történő teljesítése során:

a) a közjegyző és mindegyik ügyfél más-más helyen tartózkodhat,

b) az ügyfél nem köteles a közjegyző illetékességi területén tartózkodni,

c) a közjegyző és mindegyik ügyfél köteles a távközlési eszköz látóterében tartózkodni,

d) a közjegyző a saját magáról készülő mozgókép helyett a felolvasásra kerülő szöveget is közvetítheti az ügyfél felé,

e) a közjegyző azt, hogy az ügyfelek egymást látják és hallják-e, valamint hogy mindegyik ügyfél a közjegyzőt hallja-e és a közjegyzőt vagy a felolvasásra kerülő szöveget látja-e, illetve hogy az ügyfél oldalán a távközlési eszköz útján a kapcsolat megfelelő módon létrejött-e és fennáll-e, mindegyik ügyfél távközlési eszköz útján büntetőjogi felelőssége tudatában tett nyilatkozata alapján ellenőrzi,

f) ha a kapcsolat megszakad, az eljárást a kapcsolat helyreállítását követően a megszakadástól kell folytatni,

g) a személyazonosítással érintett személy köteles a Kjt. 122. §-a szerinti okmányát (okmányait) a közjegyző részére akként felmutatni, hogy a közjegyző az érintett személy személyazonosságáról – és szükség esetén a felmutatott okmány szerinti lakcíméről – a felmutatott okmánynak a távközlési eszköz útján látott képe alapján meggyőződhesse, a közjegyző a Kjt. 122. §-a szerinti ellenőrzést a felmutatott okmánynak a távközlési eszköz útján látott képe alapján végzi el, vagy ha az ellenőrzés aznap korábban már megtörtént, az ellenőrzés eredményét összeveti a felmutatott okmánynak a távközlési eszköz útján látott képe szerinti adataival.

A közjegyzői okirat aláírása, valamint a közjegyzőt terhelő egyéb kötelezettségek teljesítése

5. § A közjegyzői okiratot a közjegyző illetékességi területén és mindegyik ügyfél – képviselő útján történő eljárás esetén mindegyik képviselő –, valamint a közjegyző együttes jelenlétében – legkésőbb a közjegyzői okirat felolvasása befejezésének a napját követő munkanapon – látják el saját kezűleg aláírásukkal, illetőleg kézjegyükkel vagy – elektronikus közjegyzői okirat esetén – a Kjt. 111. §-ának (4) bekezdésében meghatározott módon látják el aláírással, illetőleg hitelesítik (a továbbiakban együtt: aláírás), a közjegyző a közjegyzői okiratot ezt követően látja el a hivatali aláírásával vagy – elektronikus közjegyzői okirat esetén – hivatali elektronikus aláírásával és időbélyegzővel.

6. § (1) A közjegyzői okirat aláírása alkalmával – de még az aláírás előtt – a közjegyző ismételten ellenőrzi a személyazonosítással érintett személy személyazonosságát és okmányai érvényességét a Kjt. 122. §-ának alkalmazásával.

(2) Képviselő útján történő eljárás esetén a közjegyzői okiratot ugyanannak a képviselőnek kell aláírnia, aki részére a közjegyző a közjegyzői okiratot felolvasta; a képviseleti jog fennállása szempontjából a közjegyzői okirat aláírásának időpontja az irányadó.

(3) Ha a közjegyző a távközlési eszköz útján teljeskörűen még nem teljesítette a tájékoztatási kötelezettségét, ennek a közjegyzői okirat aláírása alkalmával tesz eleget.

(4) Ha az ügyfél – képviselő útján történő eljárás esetén a képviselő – ezt kéri, a közjegyző lehetővé teszi, hogy az ügyfél, illetve a képviselő a közjegyzői okiratot annak aláírását megelőzően elolvashassa.

A közjegyzői okirat tartalma

7. § (1) A közjegyzői okiratnak tartalmaznia kell:

a) az arra való utalást, hogy a közjegyzői okiratot a közjegyző hang- és videó kapcsolat folyamatos fenntartására alkalmas távközlési eszköz útján olvasta fel az ügyfeleknek – képviselő útján történő eljárás esetén a képviselőknek –;

b) a felolvasás kezdő és befejező időpontját óra, perc pontossággal, továbbá

ba) a felolvasás napját, ha a felolvasás az aláírástól eltérő napon történt,

bb) a felolvasás megkezdésének a napját és a befejezésének a napját, ha a felolvasás kezdő időpontja és a befejező időpontja nem ugyanarra a napra esik;

c) a közjegyzői okiratot aláíró ügyfelek, illetve képviselők együttes nyilatkozatát arról, hogy a közjegyzői okirat távközlési eszköz útján történt felolvasása megtörtént, a közjegyzői okirat tartalmát megértették, valamint ha az okirat a fél nyilatkozatát foglalja magában, akkor az arra vonatkozó nyilatkozatot is, hogy az okiratban foglalt nyilatkozatot a fél, illetve a képviselő a fél akaratával megegyezőnek találta.

(2) A közjegyzői okirat keltének a napja az a nap, amelyen az 5. § szerinti eljárási cselekmények megtörténnek.

(3) A közjegyzői okiratban szereplő időpontokat magyarországi idő szerint kell szerepeltetni.

(4) A tájékoztatási kötelezettség teljesítésének időpontját a közjegyzői okiratban nem kell feltüntetni. Nem kell kitűnnie továbbá a közjegyzői okiratból annak sem, hogy a közjegyzői okiratban szereplő tájékoztatásokat a közjegyző távközlési eszköz útján vagy személyesen közölte az ügyfelekkel, illetve hogy a tájékoztatások közzlése mikor történt.

(5) A közjegyzői okiratban azokat az okmányokat kell feltüntetni, melyekkel a személyazonosítással érintett személy a közjegyzői okirat aláírása alkalmával igazolja személyazonosságát, szükség esetén a lakcímét.

(6) A közjegyzői okirat bevezető részéből annak a ténynek kell kitűnnie, hogy az ügyfelek – személyesen vagy képviselő útján – a közjegyző előtt megjelentek, illetőleg a közjegyző előtt jelen voltak.

A záradéki tanúsítvány készítésére vonatkozó különös rendelkezések

8. § (1) A záradéki tanúsítvány készítése esetén az ügyfélnek és a közjegyzőnek a közjegyző illetékességi területén együttesen kell jelen lennie:

a) ha a záradékolni kért okiratot az ügyfél

aa) a közjegyző előtt írja alá, a záradékolni kért okiratnak az ügyfél általi, a közjegyző előtti aláírásakor,

ab) nem a közjegyző előtt írja alá, aláírt záradékolni kért okiraton lévő aláírásnak az ügyfél általi sajátjaként történő, a közjegyző előtti elismerésekor;

b) a külföldi eljárás céljára tett peren kívüli eskü vagy fogadalom tételének tanúsítása esetén az aa), illetve ab) alpontban foglaltakon túl az eskü tételekor.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárási cselekmények foganatosításának alkalmával – még a záradéki tanúsítványnak a közjegyző általi aláírása előtt – a közjegyző ismételten ellenőrzi a személyazonosítással érintett személy személyazonosságát és okmányai érvényességét a Kjt. 122. §-ának alkalmazásával, valamint teljesíti egyéb eljárási kötelezettségét, ha azoknak még nem tett eleget.

(3) Ha a közjegyző a távközlési eszköz útján teljeskörűen még nem teljesítette a tájékoztatási kötelezettségét, ennek az (1) bekezdés szerinti eljárási cselekmények foganatosításának alkalmával tesz eleget.

9. § (1) A záradéki tanúsítványnak tartalmaznia kell az arra való utalást, hogy

a) felolvasási kötelezettséggel érintett záradékolni kért okirat esetén a felolvasási kötelezettséget,

b) tájékoztatási kötelezettséggel érintett záradékolni kért okirat esetén a tájékoztatási kötelezettséget

a közjegyző hang- és videó kapcsolat folyamatos fenntartására alkalmas távközlési eszköz útján teljesítette.

(2) A záradéki tanúsítvány keltének a napja az a nap, amelyen a 8. § (1) bekezdése szerinti eljárási cselekmények foganatosítására sor került.

(3) A felolvasási és tájékoztatási kötelezettség teljesítésének időpontját a záradéki tanúsítványban nem kell feltüntetni.

(4) A záradéki tanúsítványban azokat az okmányokat kell feltüntetni, melyekkel a személyazonosítással érintett személy a 8. § (1) bekezdése szerinti eljárási cselekmények foganatosítása alkalmával igazolja személyazonosságát, szükség esetén a lakcímét.

A hagyatéki tárgyalás távközlési eszköz útján való megtartása

10. § A szigorított védekezés előtt kitűzött hagyatéki tárgyalást a szigorított védekezés ideje alatt a közjegyző távközlési eszköz útján tartja meg, feltéve, hogy ennek feltételei a hagyatéki tárgyalásra idézett valamennyi személy tekintetében fennállnak. Ellenkező esetben a közjegyző a hagyatéki tárgyalást a szigorított védekezés megszűnését követő időpontra halasztja el.

11. § A hagyatéki tárgyalás távközlési eszköz útján történő teljesítése során:

a) a közjegyző és mindegyik idézett személy más-más helyen tartózkodhat,

b) az idézett személy nem köteles a közjegyző illetékességi területén tartózkodni,

c) a közjegyző és mindegyik idézett személy köteles a távközlési eszköz látóterében tartózkodni,

d) a közjegyző a saját magáról készülő mozgókép helyett az ismertetésre kerülő iratot, kihirdetésre kerülő végintézkedést is közvetítheti az idézett személy felé,

e) a közjegyző azt, hogy az idézett személyek egymást látják és hallják-e, valamint hogy mindegyik idézett személy a közjegyzőt hallja-e és a közjegyzőt vagy az ismertetésre kerülő

iratot, kihirdetésre kerülő végintézkedést látja-e, illetve hogy az idézett személy oldalán a távközlési eszköz útján a kapcsolat megfelelő módon létrejött-e és fennáll-e, mindegyik idézett személy távközlési eszköz útján büntetőjogi felelőssége tudatában tett nyilatkozata alapján ellenőrzi,

f) ha a kapcsolat megszakad, az eljárást a kapcsolat helyreállítását követően a megszakadástól kell folytatni.

(2) A hagyatéki tárgyalásról készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az arra való utalást, hogy a közjegyző a hagyatéki tárgyalást hang- és videó kapcsolat folyamatos fenntartására alkalmas távközlési eszköz útján tartotta meg, nem kell azonban tartalmaznia az (1) bekezdésben foglaltakat, így különösen azt, hogy az idézett személyek hol tartózkodtak a tárgyalás során.

Záró rendelkezések

12. § Jelen utasítás 2021. március 8. napján lép hatályba.

13. § Jelen utasítás a visszavonásáig, de legkésőbb a Korm. r. hatályvesztését követő napig hatályos.

Budapest, 2021. március 7.

Dr. Tóth Ádám
a MOKK elnöke